

УКРАЇНА

(19) UA (11) 27544 (13) U
(51) МПК (2006)
A61C 17/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ НАВЧАННЯ СЛІПИХ ДІТЕЙ ГІГІЄНИ ПОРОЖНИНИ РОТА

1

2

(21) u200705371

(22) 16.05.2007

(24) 12.11.2007

(72) ШПАК СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, UA, ДЕНЬГА
ОКСАНА ВАСИЛЬОВНА, UA(73) ІНСТИТУТ СТОМАТОЛОГІЇ АКАДЕМІЇ
МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ, UA

(56)

(57) Спосіб навчання сліпих дітей гігієні порожнини рота, який характеризується тим, що використовують фантоми - моделі окремих зубів, верхньої та нижньої щелеп в нормі та при патології, голови, на яких сліпі діти за допомогою дотиків пальців навчаються визначати здорові

зуби, скупчення зубів, початкові патологічні зміни на поверхнях зубів: каріозні порожнини, шорсткості (за рахунок наявності назубних відкладень) і некаріозні ураження, оцінюють стан своєї порожнини рота, використовуючи засоби гігієни порожнини рота, проводять чищення зубів, після чого здійснюється оцінювання стану гігієни їх ротової порожнини за значенням індексу у балах (в залежності від наявності молочного чи постійного прикусу використовують індекси Федорова-Володіної або Грін-Вермільйона), і у залежності від значення індексу роблять висновок про прищеплені навички по догляду за порожниною рота.

Корисна модель належить до медицини, конкретно до стоматології і може бути використана для навчання сліпих дітей гігієні порожнини рота.

Тканини пародонта у дитячому віці перебувають у стані постійної перебудови. Такий морфологічно недосконалий пародонт у дітей може швидко і неадекватно реагувати на різноманітні шкідливі чинники, що спричиняють патологічні зміни в ньому.

Згідно з даними ВООЗ, понад 80% дітей хворіють на гінгівіт. Різні ознаки хвороби пародонта виявляються вже у віці 9-10 років. Способи профілактики і лікування зубних захворювань в основі своїй вже відомі і не являють собою трудовмісних чи хворобливих втручань. Стоматологічна практика доказала їх високу ефективність: виконуючи прості правила санітарної профілактики і правильного догляду за порожниною рота, люди в декілька, а можливо і на всі 100%, знижують вірогідність появи карієсу та його ускладнень.

Але ситуація з профілактикою значно ускладнюється коли річ іде про сліпих дітей. Діти не можуть адекватно і вчасно прореагувати на проблеми з порожниною рота, адже вони не бачать її гігієнічний стан, зміни на початкових стадіях хвороб зубів та ясен.

Враховуючи вищесказане, зрозуміло, що профілактичне навчання ще більш ускладнюється,

хоча навчити сліпих дітей правильно доглядати за порожниною рота вкрай необхідно.

Нами у доступних джерелах інформації не знайдено опису способу навчання гігієні порожнини рота сліпих дітей.

В основу корисної моделі поставлена задача розробки способу навчання гігієні порожнини рота сліпих дітей, який полягає у використанні фантомів для навчання дитини чищенню зубів та органів порожнини рота і об'єктивному оцінюванню дитиною їх стану, і при необхідності, своєчасного звернення до стоматолога, що дозволить на ранніх стадіях виявляти патологічні зміни зубів і навколозубних тканин і своєчасно проводити лікування.

Поставлене завдання вирішується тим, що у способі навчання гігієні сліпих дітей порожнини рота, за яким використовують фантоми (моделей окремих зубів, верхньої та нижньої щелеп в нормі та при патології, голови), стосовно корисної моделі сліпі діти за допомогою дотиків пальців навчаються визначати здорові зуби, скупчення зубів, початкові патологічні зміни на поверхнях зубів: каріозні порожнини, шорсткості (за рахунок наявності назубних відкладень) і некаріозні ураження, оцінюють стан своєї порожнини рота, використовуючи засоби гігієни порожнини рота проводять чищення зубів, після чого здійснюється оцінювання стану гігієни їх ротової порожнини за

(13) U

(11) 27544

(19) UA

значенням індексу у балах (в залежності від наявності молочного чи постійного прикусу використовують індекси Федорова-Володкіної або Грін-Вермільйона) і у залежності від значення індексу роблять висновок про прищеплені навички по догляду за порожниною рота.

Причинно-наслідкові зв'язки:

1. Використання пластмасових моделей окремих зубів - дає можливість за допомогою дотиків пальців ознайомитися з будовою здорових та уражених карієсом зубів.

2. Використання фантомів щелеп - дозволяє за допомогою дотиків пальців ознайомитися з розташуванням зубів в нормі та при патології (карієс, адентія, скупчення, наявність назубних відкладень) і навчатись використанню зубних щіток, флосів, зубочисток для чищення зубів.

3. Використання навчального фантома голови дозволяє за допомогою дотиків пальців ознайомитися з анатомічною будовою ротової порожнини і порівняти із своєю власною порожниною рота, застосовувати зубні щітки, флоси, зубочистки для правильного чищення зубів.

Сліпим дітям після теоретичного ознайомлення з будовою та функцією ротової порожнини (зубів, ясен), а також причинами виникнення і механізму розвитку карієсу, його ускладнень, захворювання ясен були проведені практичні тренування на фантомах, під час яких діти навчались за допомогою дотиків пальців розпізнавати зуби за їх формою, визначати кількість коренів різних груп зубів, визначати здорові і уражені зуби, наявність назубних відкладень, скупчення зубів. Використовуючи зубні щітки, пасти, діти навчались правильному чищенню зубів спочатку на моделях щелеп, а потім на фантомі голови. Після цього всім дітям було запропоновано визначити самостійно стан своєї ротової порожнини, провести контрольне чищення зубів із використанням засобів гігієни порожнини рота. Як критерій оволодіння дитиною навичками чистки зубів був використаний індекс Грін-Вермільйона, за допомогою якого оцінювали стан ротової порожнини цієї дитини. Перевірку стану ротової порожнини здійснювали через тиждень, місяць, півроку, рік, два роки. Одержані результати показали, що у дітей у порівнянні із початковими даними (до початку навчання і здійснення постійних заходів по догляду за ротовою порожниною) покращились показники гігієни порожнини рота, знизились індекси стану тканин пародонту, а також залишалися стабільними показники інтенсивності карієсу, що свідчить не тільки про виробітку стійкої звички по догляду за порожниною рота, а і про оволодіння навичками правильного чищення зубів.

Запропонований спосіб впроваджували на базі інтернату для сліпих дітей №93 міста Одеси. Отримані дані свідчать про доцільність використання розробленого способу і його високу ефективність.